

HỌC PHẦN “LẬP TRÌNH WEB VỚI PHP”

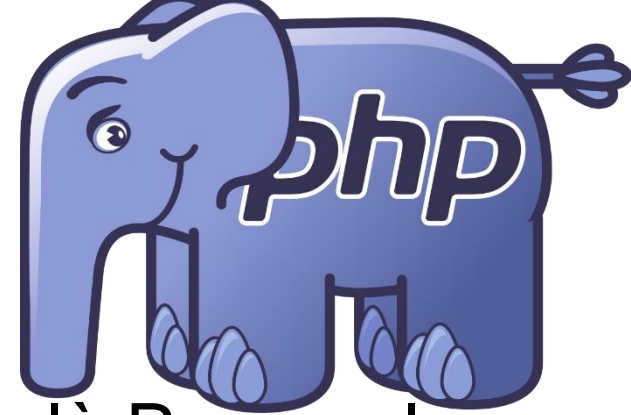
(Web programming with PHP)

GVGD: ThS. Trần Mạnh Đông

PHP cơ bản

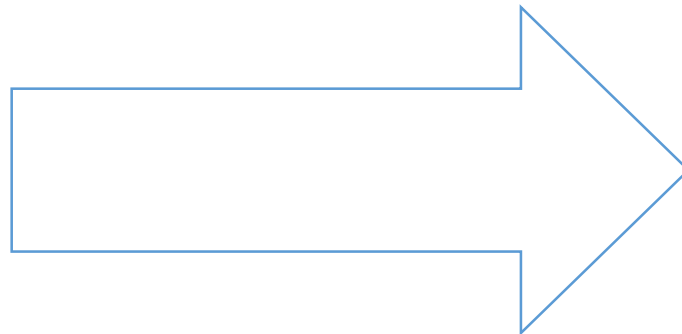
NỘI DUNG (1)

- Nhúng PHP vào HTML
- Chú thích, câu lệnh
- Kiểu dữ liệu, biến và hằng

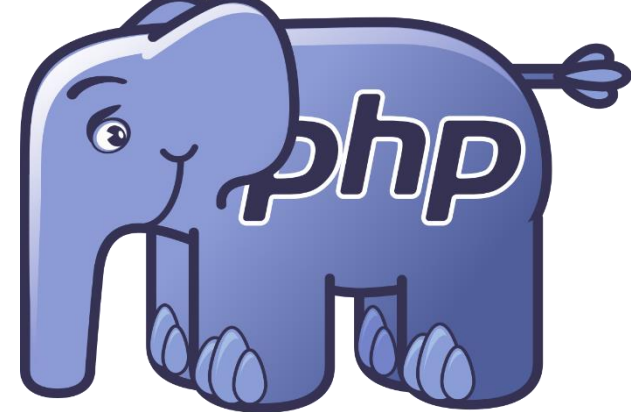

Nhắc lại: Giới thiệu về PHP

- PHP (Viết tắt PHP Hypertext Preprocessor, tên gốc là Personal Home Page): Là ngôn ngữ lập trình viết web động (dynamic web)
 - Bộ biên dịch PHP là mã nguồn mở
 - Là ngôn ngữ server-side script thực thi phía web server (tương tự như: ASP.NET, JSP, ...)
 - Thường kết nối với hệ quản trị CSDL MySQL
- Để thiết kế web động với PHP và MySQL, cần cài đặt:
 - Web server: Apache
 - PHP
 - Hệ quản trị CSDL MySQL

XAMPP

Nhắc lại: Giới thiệu về PHP

- Các điểm nổi bật của PHP
 - PHP dễ học, dễ sử dụng
 - Phát triển web hiệu quả
 - Tương thích với nhiều hệ điều hành phổ biến hiện nay
 - Tương tác hầu hết Hệ quản trị CSDL có sẵn
 - Thể hiện được tính bền vững, chặt chẽ, linh hoạt
 - Tiết kiệm chi phí

Nhúng PHP vào HTML

- Các tệp tin (file) PHP được lưu với phần mở rộng “.php”
- Để thêm mã PHP: sử dụng thẻ bắt đầu với `<?php` và kết thúc là `?>`.
- Khi viết mã PHP, thường mở thẻ PHP trước thẻ HTML đầu tiên.
- Thẻ PHP chứa các lệnh xử lý một số thao tác ban đầu và khởi tạo những biến sử dụng sau này.
- Sau đó, các thẻ PHP ngắn được sử dụng để hiển thị tại các phần khác nhau của tài liệu HTML

Cú pháp (syntax)

- Cú pháp (*syntax*) của PHP là những quy tắc người lập trình phải tuân thủ khi viết mã
 - Cú pháp PHP khá giống C/C++, Java, JavaScript
 - Câu lệnh PHP kết thúc bằng dấu “;”
 - PHP bỏ qua mọi khoảng trắng thừa (dấu cách – space, ký tự nhiều dấu cách – tab, ký tự xuống dòng) trong câu lệnh

Chú thích (comment)

- Chú thích (comment) sẽ giúp giải thích nội dung của dòng lệnh/khối lệnh
- Chú thích sẽ được bỏ qua khi PHP engine xử lý mã
- Chú thích được viết trong code với ký tự: *//*, *#* hoặc cặp */* .. */*

```
<?php
    //Đây là ví dụ về ghi chú trong PHP - ghi từng dòng
    /* - Các ghi chú không được thực thi.
       - Chúng nhằm mục đích làm rõ/giải thích thêm về mục đích của
       biến, hàm, lớp,... */
    # APACHE bỏ qua các ghi chú trong PHP
    echo "<h1>";
    echo "<h1>Ví dụ về Ghi chú (Comment) trong PHP!</h1>";
    echo "</h1>";
?>
```


Kiểu dữ liệu trong PHP

- Các kiểu dữ liệu cơ bản trong PHP:
 - Kiểu số nguyên (integer data type): được dùng để lưu số tự nhiên
 - Kiểu số thực double (double data type): lưu các số thực với phần thập phân sau dấu chấm “.”
 - Kiểu boolean (boolean data type): lưu các giá trị thuộc một trong hai trạng thái true/false, yes/no, on/off. Để biểu thị dữ liệu boolean, viết mã là TRUE hoặc FALSE (không phân biệt chữ hoa/thường).
 - Kiểu chuỗi (string data type): Lưu các đoạn văn bản có thể chứa bất kỳ ký tự nào. Để viết giá trị chuỗi, đặt chuỗi vào trong cặp dấu nháy đơn ‘’ hoặc cặp dấu nháy kép “”
 - Kiểu mảng (array): bộ chứa nhiều giá trị thuộc một hoặc nhiều kiểu dữ liệu
 - Kiểu tham chiếu đối tượng (object): bộ chứa dữ liệu (thuộc tính) và hàm (phương thức)

Kiểu dữ liệu trong PHP...

- Giá trị nguyên

25 // số nguyên
-25 //sô nguyên âm

- Giá trị double

25.15 //giá trị có dấu chấm động
-125.15 //giá trị có dấu chấm động âm
5.7e9 //tương đương với 5700000000
3.5e-9 //tương đương với 0.0000000035
-4.7e9 //tương đương với -4700000000

- Giá trị Boolean

true //tương ứng với đúng, có (yes) hoặc bật (ON)
flase //tương ứng với sai, không (no) hoặc tắt (OFF)

- Giá trị chuỗi

'Lập trình PHP' //chuỗi với nháy đơn
"Lập trình PHP" //chuỗi với nháy kép
' ' //chuỗi rỗng
null //giá trị NULL

Biến (variables) và hằng (constant)

- Biến được dùng để lưu trữ những dữ liệu có thể thay đổi khi ứng dụng chạy
- Khai báo biến
 - Cú pháp: `$ten_bien`
- Các biến trong PHP đều bắt đầu bằng ký hiệu đô-la “\$”
- Để gán giá trị cho biến, sử dụng toán tử gán “=”, theo sau là biểu thức trả về
 - Cú pháp: `$ten_bien=<gia_tri>;`

Biến (variables) và hằng (constant)...

- Ví dụ

```
$count = 10;           // số nguyên nguyên bản
$list_price = 9.50;    // số double nguyên bản
$first_name = 'Bob';   // chuỗi nguyên bản - sử dụng dấu nháy đơn
$first_name = "Bob";   // chuỗi nguyên bản - sử dụng dấu nháy kép
$is_valid = false;     // Boolean nguyên bản - viết thường

$product_count = $count; // $product_count = 10;
$price = $list_price;    // $price = 9.50
$name = $first_name;     // $name = "Bob"
$is_new = $is_valid;     // $is_new = FALSE
```

Biến (variables) và hằng (constant)...

- Quy tắc đặt tên biến trong PHP:
 - Tên biến có phân biệt chữ hoa, chữ thường
 - Tên biến có chứa chữ cái, số và ký tự gạch dưới “_”
 - Tên biến không chứa ký tự đặc biệt
 - Tên biến không bắt đầu bằng số hay hai ký tự gạch dưới “_”
 - Tên biến không được trùng với các từ khóa trong PHP (VD: \$this)

Biến (variables) và hằng (constant)...

- **Biến cục bộ (local variable):**

- Biến được khai báo trong hàm
- Khi ra khỏi hàm, biến cục bộ và giá trị của nó sẽ bị hủy bỏ
- Lưu ý: Khi có cùng tên biến thì tên biến cục bộ và biến ngoài hàm/biến toàn cục là hai biến hoàn toàn khác nhau

```
<?php
function myTest()
{
    $x=2004;// phạm vi cục bộ
    echo $x;
}
myTest(); //kết quả in ra 2004
echo '<br>';
echo $x; //Không có
?>
```

Biến (variables) và hằng (constant)...

- **Biến toàn cục (global variable):**
 - Có thể truy xuất bất cứ nơi nào trong trang
 - Khi muốn sử dụng và cập nhật biến toàn cục trong hàm thì phải:
 - Dùng từ khóa “**global**” phía trước biến hoặc
 - Dùng **\$_GLOBALS['ten_bien']**

```
<?php
$x = 5;
$y = 10;
function sum()
{
    global $x, $y;
    $y = $x + $y;
}
sum();
echo $y;//kết quả in ra 15
?>
```

Biến (variables) và hằng (constant)...

- **Biến tĩnh “static”:**

- Không mất đi giá trị ra khỏi hàm
- Sẽ giữ nguyên giá trị trước đó khi hàm được gọi một lần nữa
- Khai báo từ khóa “*static*” trước tên biến

```
<?php
function myTest()
{
    static $x=2004;// biến static
    echo $x;
    $x++;
}
myTest();// kết quả in ra 2004
myTest(); // kết quả in ra 2005
myTest();// kết quả in ra 2006
?>
```


Biến (variables) và hằng (constant)...

- Hằng (constant): là biến có giá trị luôn luôn không đổi
- Quy ước đặt tên hằng: Thường viết hoa cho toàn bộ tên hằng
- Khai báo hằng:

```
Definal('MAX_VALUE', 10)//Hằng số nguyên
```

```
Define('PI', 3.14)//Hằng số thực
```

```
Definal('EAUT', 'TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ ĐÔNG Á')//Hằng chuỗi
```

Biến (variables) và hằng (constant)...

- Hàm **define()**: là hàm của PHP dùng để khai báo, định nghĩa cho một hằng số

```
<?php
define("EAUT", "TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG NGHỆ ĐÔNG Á!");
define("PI", 3.14);

echo EAUT. "<BR />";

echo PI;
?>
```

- Hàm **defined()** là hàm dùng để Kiểm tra xem một hằng số được đặt tên đã cho có tồn tại hay không

Biến (variables) và hằng (constant)...

- **Sự khác nhau giữa hằng số (constant) và biến (variable):**
 - Tên hằng số không cần bắt đầu bằng ký tự \$ như biến
 - Hằng số không thể sử dụng phép gán giá trị như biến (=), giá trị của nó phải được xác định duy nhất tại hàm **define**.
 - Hằng số có thể truy cập bất cứ ở đâu mà không giới hạn phạm vi như biến
 - Ngay sau khi giá trị hằng thiết lập, nó không bị thay đổi hay định nghĩa lại nữa

Demo

- Nhúng PHP vào mã HTML
- Các ghi chú trong PHP
- Biến và Kiểu dữ liệu trong PHP